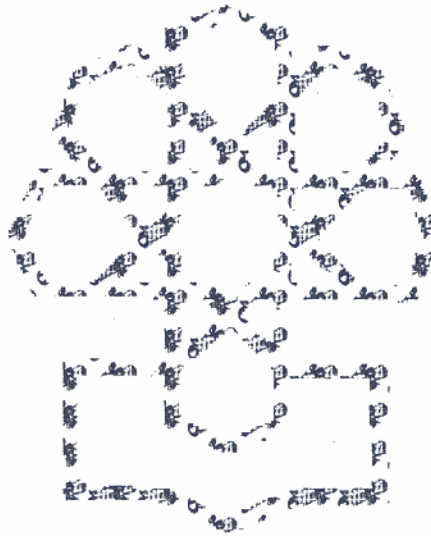

۱۲۹۲
۲۳
۱۲۹۲

گزارش کارشناسی پیرامون

اساسنامه بنیاد علمی اکو

معاونت پژوهشی

فروردین ۱۳۷۵

کار: دفتر بررسیهای حقوقی

کد گزارش: ۲۰۰۱۲۹۲

اساسنامه بنیاد علمی اکو

عنوان لایحه

شماره ترتیب چاپ: ۱۸۶۲

شماره چاپ سابقه: —

شماره دفتر ثبت: ۵۸۹

تاریخ چاپ: ۱۳۷۴/۱۲/۱۶

کمیسیونهای ارجاعی: فرهنگ و آموزش عالی - ارشاد و هنر

اسلامی - اموراداری و استخدامی - امور اقتصادی و دارایی

و تعاون - سیاست خارجی - بهداشتی و بهزیستی

مشخصات طرح

درباره لایحه اساسنامه بنیاد علمی اکو

کد گزارش: ۲۰۰۱۲۹۲

مقدمه

۱- هدف از تقدیم لایحه

دولت جمهوری اسلامی ایران به عنوان یکی از اعضای اکو و با در نظر گرفتن این مطلب که مساعی مشترک منطقه‌ای در میان کشورهای عضو در اجرای طرحهای علمی و تحقیقاتی نقش به‌سزایی دارد و به منظور تربیت نیروی متخصص و ماهر، تقویت مؤسسات علمی و تحقیقی، استفاده بهینه و مشترک از مواد، منابع، امکانات و نیروی انسانی موجود در منطقه با بهره‌گیری از همکاری مالی و فنی کشورهای پیشرفته یا سازمانهای تخصصی و مالی بین‌المللی اقدام به امضای اساسنامه بنیاد علمی اکو نموده است. مع ذلک براساس اصل ۷۷ قانون اساسی: عهدنامه‌ها، مقاله‌نامه‌ها، قراردادها و موافقت‌نامه‌های بین‌المللی باید به تصویب مجلس شورای اسلامی برسد. بر همین اساس دولت جمهوری اسلامی جهت طی تشریفات قانونی اساسنامه مذکور را که به امضا رسانیده جهت تصویب تقدیم مجلس شورای اسلامی نموده است.

۲- طرح موضوع

در خصوص اساسنامه مذکور دو نکته قابل توجه است:

الف - ضرورت تشکیل بنیاد علمی اکو

ب - مفاد اساسنامه و نحوه اداره بنیاد علمی اکو

اظهار نظر کارشناسی

۱- ضرورت تشکیل بنیاد علمی اکو

این مطلب را تنها می‌توان در چارچوب همکاریهای منطقه‌ای میان کشورهای عضو اکو مورد توجه قرار داد، زیرا به منظور فعالتر و کاراتر نمودن اکو ضرورت توسعه و گسترش این فعالیتها احساس می‌شود. بر همین اساس ضروری است کشورهای عضو اکو در چارچوب فعالیتها و اقدامات مشترک با یکدیگر عمل نموده و از این حیث همکاری داشته باشند. بر این اساس به لحاظ اینکه کشورهای عضو تصمیم بر ایجاد بنیاد علمی اکو گرفته‌اند و این امر را جهت اجرای طرحهای علمی و تحقیقاتی و تربیت نیروهای متخصص و گسترش همکاریهای علمی و فنی ضروری دانسته‌اند، ایران نیز به عنوان یکی از اعضای مؤثر اکو ضروری است که در همین راستا عمل نماید. بر این اساس چنانچه توسط کشورهای عضو اکو تصمیم بر ایجاد بنیاد علمی گرفته شده، حضور فعال و جدی جمهوری اسلامی ایران و بهره‌گیری از منافع آن نیز ضروری خواهد بود.

در بررسی به عمل آمده از این حیث اینکه اساسنامه مذکور در واقع چارچوب کار و نحوه فعالیت بنیاد مذکور را روشن می‌سازد، نقاط ابهامی مشاهده گردید که به نظر می‌رسد باید از آنها رفع ابهام به عمل آید. البته این احتمال را می‌توان داد که بسیاری از این ابهامات شاید به لحاظ نارسایی عبارات بوده که منشا آن می‌تواند نحوه ترجمه سند مذکور باشد، بر این اساس پیشنهاد می‌گردد در چنین مواردی برای رفع ابهام، متن انگلیسی چنین اسناد و موافقت‌نامه‌های بین‌المللی نیز توسط هیأت دولت تقدیم مجلس محترم گردد. اما نکاتی که قابل طرح می‌باشد به شرح ذیل است:

الف - در بند «ب» بخش ۱ اساسنامه چنین مقرر شده: «حیطه شمول این اساسنامه تمامی منطقه اکو است»، در حالی که اساسنامه، معمولاً چارچوب و روش کار یک سازمان یا مؤسسه یا شرکت را روشن می‌سازد که در خصوص بنیاد علمی اکو نیز دقیقاً چنین است. بدین ترتیب اساسنامه مذکور در واقع حاکم بر نباید علمی اکو خواهد بود و شمول آن نیز برای این مؤسسه خواهد بود، مع ذلک بر طبق این اساسنامه، دول عضو اکو تعهداتی را پذیرفته‌اند. بنابراین «حیطه شمول اساسنامه تمامی منطقه اکو خواهد بود» عبارت رسایی از این حیث نمی‌تواند تلقی گردد.

ب - در بند «الف» بخش ۳ اساسنامه نیز چنین مقرر شده: «... این بنیاد دارای ماهیت دائمی و مهر و نشان مشترک خواهد بود ...» از این حیث نیز عبارت مذکور دارای ابهام است زیرا به نظر می‌رسد مراد از ماهیت دائمی این باشد که مدت تشکیل این بنیاد دائمی و نامحدود است و گرنه ماهیت دائمی مفهوم رسایی نیست و عبارت «مهر و نشان مشترک» احتمالاً ناظر بر مراکز این بنیاد در کشورهای عضو است که بدین لحاظ عبارت چندان رسایی به کار نرفته است.

ج - در بند «ذ» بخش ۴ اساسنامه عبارت «شناساسی» باید به «شناسایی» اصلاح گردد.

د - در بند «الف» بخش ۵ اساسنامه که تعداد اعضای هیأت امنا تعیین شده است. به نظر می‌رسد در بند «الف» کلیه وزیرانی که مسؤولیت علوم و تکنولوژی را در کشورهای عضو به عهده دارند، یا مسؤولین مؤسسات ملی مربوط که توسط وزیر مشخص می‌گردند به لحاظ تعدد وزرای مربوطه نظیر وزرای فرهنگ و آموزش عالی، بهداشت و درمان و آموزش پزشکی، فرهنگ و ارشاد اسلامی، صنایع و ... که ظاهراً نظیر آنها در سایر کشورها نیز موجود است احتمالاً این تعدد می‌تواند مشکلاتی را در عمل ایجاد کند.

ه - در ذیل بخش ۵ که مقرر شده: «هیأت امنا حداقل سالی یک بار گردهمایی خواهد داشت» به نظر می‌رسد که ضروری است نصابی برای رسمیت جلسه هیأت امنا در نظر گرفته شود.

و - در بخش ۷ مقرر شده که رئیس هیأت مدیره برای مدت (۳) سال به این سمت منصوب خواهد شد اما در بخش ۸ مقرر شده که اعضای هیأت مدیره به مدت (۲) سال فعالیت خواهند نمود و از آنجا که رئیس بنیاد در واقع رئیس هیأت مدیره است و رئیس هیأت مدیره عضو هیأت مدیره است شاید مناسب‌تر باشد که مدت ریاست هیأت مدیره نیز به (۲) سال کاهش یابد که هر هیأت مدیره در پایان مدت فعالیت خود تجدید تشکیلات، ریاست جدید را خود شخصاً انتخاب نماید، نه اینکه عملاً رئیس هیأت مدیره قبلی تا یک سال ابقا شود.

با عنایت به مطالب مطروحه در اظهار نظر کارشناسی، پیشنهاد می‌شود موارد ابهام به شرح ذیل اصلاح گردد:

- ۱- در بند «ب» بخش ۱ اساسنامه در خصوص حیطة شمول عبارت: «حیطة شمول این اساسنامه تمامی مناطق اکواست» بدین ترتیب اصلاح شود: «بنیاد علمی اکو بر طبق این اساسنامه اداره خواهد شد»
- ۲- در بند «الف» بخش ۳ اساسنامه عبارت: «... این بنیاد دارای ماهیت دائمی و مهر و نشان مشترک خواهد بود...» باید بدین ترتیب اصلاح شود: «بنیاد به نحو دائمی تشکیل و تمامی مراکز آن در کشورهای عضو اکوا از مهر و نشان مشترکی استفاده خواهند کرد.»
- ۳- در خصوص بند «الف» بخش ۵ مناسب‌تر است «وزیر فرهنگ و آموزش عالی» هر کشور یا مؤسسات علمی وابسته، به تأیید دولت به عنوان عضو هیأت امنا منصوب شود.
- ۴- در بخش ۵، حد نصاب تشکیل جلسات هیأت امنا (۳) تعیین گردد.
- ۵- در بخش ۷، مدت ریاست هیأت امنا به (۲) سال کاهش یابد.